



Klima-, Energi- og
Forsyningsministeriet

Statsrevisorernes Sekretariat
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Ministeren

Dato
2. juni 2022

J nr. 2022 - 172

Klima-, energi- og forsyningsministerens redegørelse vedrørende Statsrevisorerens beretning nr. 4/2021 om Energinets outsourcing af driften af forsyningskritisk it-infrastruktur

I det følgende redegøres for de foranstaltninger og overvejelser, som Rigsrevisionens beretning om Energinets outsourcing af driften af forsyningskritisk it-infrastruktur og Statsrevisorernes bemærkninger herom giver anledning til.

Rigsrevisionen konkluderer i beretningen, at "Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet og Energinet har samlet set ikke håndteret outsourcingen af driften af den forsyningskritiske it-infrastruktur ansvarligt. Energinets beslutningsgrundlag og implementering af outsourcingen har været kritisabel. Konsekvensen er, at der er risiko for, at outsourcingen kan kompromittere forsyningssikkerheden."

Energinet har ansvar for samfundsvigtig infrastruktur, så indledningsvis vil jeg understrege, at det selvfølgelig er en kritik, der skal tages meget seriøst. Jeg har derfor bedt Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet om hurtigst muligt at igangsætte en række tiltag, så kritikken af Energinet og ministeriet imødekommes på bedste vis. Tiltagene blev meddelt til Energinet den 22. april 2022.

De igangsatte tiltag er:

- Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har sammensat en ekspertgruppe med deltagelse af Energistyrelsen og Center for Cybersikkerhed. Gruppen er i gang med at lægge en plan for, hvordan der bedst muligt sikres effektiv fremdrift i opfølgningen på og udbedringen af den kritik af Energinets it-sikkerhed, som Rigsrevisionen har rejst. Jeg forventer, at Energinet er samarbejdsvillige i dette arbejde.
- IT-området i Energinet er i dag placeret i datterselskabet Energinet Forretningsservice A/S. Energinet pålægges at flytte IT-området til moderselskabet Energinet SOV.

Klima-, Energi- og
Forsyningsministeriet

Holmens Kanal 20
1060 København K

T: +45 3392 2800
E: kefm@kefm.dk

www.kefm.dk



- Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vil præcisere ejerskabsdokumenterne for at sikre, at Energinets oplysningspligt entydigt afspejler lovgivningen, samt sikre en tydelig sondring mellem det ejermæssige tilsyn og sektortilsynet.
- Energinet pålægges at rapportere løbende om it-outsourcingen i en periode. Jeg forventer hertil fuld fokus på it-sikkerhed fra Energinets bestyrelse og direktion.

Energinets bestyrelse er blevet anmodet om en udtalelse om de foranstaltninger og overvejelser, som beretningen giver bestyrelsen anledning til. Bestyrelsens udtalelse er vedlagt. Jeg noterer mig, at Energinets bestyrelse er af den holdning, at Energinets "gennemførte foranstaltninger og fremtidige tiltag - sammen med de tiltag, der er initieret af klima-, energi- og forsyningsministeren - er hensigtsmæssige og tilstrækkelige, og at yderligere betryggelse vil opnås i forbindelse med den fremadrettede håndtering, der valideres af eksterne eksperter".

Mit primære fokus er at sikre, at de tiltag, som Energinet har gennemført, er hensigtsmæssige og tilstrækkelige i forhold til Rigsrevisionens konklusion om, at der er risiko for kompromittering af forsyningssikkerheden. Det vil den nedsatte ekspertgruppe bidrage til at svare på. Jeg vil derfor afvente med at konkludere på Energinets gennemførte tiltag, samt om der er behov for yderligere tiltag, til ekspertgruppen har afsluttet sit arbejde.

I de følgende afsnit vil jeg adressere de konkrete kritikpunkter fra Rigsrevisionen og Statsrevisorerne.

Energinet har ikke orienteret Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet rettidigt om outsourcingen

Jeg noterer mig Rigsrevisionens og Statsrevisorernes kritik af, at Energinet ikke orienterede Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet om outsourcingen inden udbudsprocessen blev igangsat, hvorfor ministeriet ikke havde mulighed for særskilt at vurdere outsourcingprojektet. Jeg er enig i, at Energinet burde have orienteret ministeriet tidligere inden for den gældende udformning af orienteringspligten. Jeg noterer mig, at Energinets bestyrelse udtaler følgende: "Bestyrelsen er enig i, at Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet hensigtsmæssigt kunne have været orienteret inden den indledende konkurrencebaserede dialog om outsourcingen blev igangsat. Energinet er dog af den overbevisning, at der er tale om en driftsbeslutning, der ligger indenfor bestyrelsens kompetence. Af denne årsag tilpassede Energinet tidsmæssigt orienteringen af ministeriet til den kvartalsmæssige kadence for ministeriets tilsynsmøder med Energinet, hvorved ministeriet var orienteret mere end et år før sourcingaftalen blev indgået."



Som beskrevet vil Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet præcisere ejerskabsdokumenterne for at sikre, at Energinets oplysningspligt entydigt afspejler lovgivningen. Dette arbejde er igangsat og vil inkludere en præcisering af beskrivelsen af Energinets orienteringspligt ved henholdsvis løbende skriftlige orienteringer og på tilsynsmøder.

Energinet har ikke sikret sikkerheden i forbindelse med outsourcingen

Jeg noterer mig Rigsrevisionens og Statsrevisorernes kritik af, at i) Energinet ved forberedelsen ikke har risikovurderet outsourcingen i forhold til, om den sikrede tiltrækkelig offentlig kontrol med forsyningskritisk it-infrastruktur, at ii) Energinet i forbindelse med outsourcingen har gennemført en risikovurdering af it-sikkerheden, der viser, at Energinet i en lang periode ikke vil kunne leve op til gældende it-sikkerhedsmæssige krav, samt at iii) Rigsrevisionen har gjort opmærksom på alvorlige sikkerhedsbrister i både 2020 og 2021, som Energinet ikke har rettet op på.

Jeg noterer mig, at Energinets bestyrelse bl.a. udtaler, at i) "Energinet har i forbindelse med udbuddet taget højde for en række konkrete elementer, der sikrer Energinets kontrol med og ejerskab af den forsyningskritiske it-infrastruktur.", ii) "der blev udarbejdet en risikoanalyse, hvorefter der var risiko for ikke at leve op til alle gældende it-sikkerhedsmæssige krav. Der er i samme risikoanalyse opstillet en række mitigerende tiltag, hvoraf størstedelen på nuværende tidspunkt er gennemført, mens der for andre er tale om en længerevarende indsats, der vil blive fulgt til dørs i takt med at outsourcingen realiseres" og iii) "Rigsrevisionen har konstateret konkrete sikkerhedsudfordringer i forbindelse med nærværende undersøgelse. Det er Energinets opfattelse, at der i al væsentlighed er rettet op på disse eller gennemført alternative mitigerende tiltag."

Som beskrevet er der nedsat en ekspertgruppe som vil lægge en plan for, hvordan der bedst muligt sikres effektiv fremdrift i opfølgningen på og udbedringen af den kritik af Energinets it-sikkerhed, som Rigsrevisionen har rejst. Ekspertgruppen har igangsat arbejdet og afholder første møde med den samlede deltagerkreds den 1. juni 2022. Jeg vil vente med at drage en konklusion i forhold til, om Energinet har sikret sikkerheden, til ekspertgruppen har afsluttet sit arbejde.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har ikke fuldt ud sikret tydelige rammer for tilsynet med Energinets it-forhold

Jeg noterer mig Rigsrevisionens og Statsrevisorernes kritik af, at Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet ikke i ejerskabsdokumenter, koncerninstruks e.l. har gjort det tydeligt, hvornår og om hvilke større ændringer af forhold vedrørende forsyningsikkerhed Energinet skal orientere ministeriet. Jeg tager kritikken til efterretning og har som beskrevet igangsat en præcisering af Energinets oplysningspligt i ejerskabsdokumenterne.



Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har ført et løbende tilsyn med Energinets it-sikkerhed, men har ikke anvendt sin viden fuldt ud

Jeg noterer mig Rigsrevisionens og Statsrevisorernes kritik af, at Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet i deres tilsyn ikke i alle tilfælde har anvendt Energistyrelsens sektortilsynsrapporter om Energinet.

Varetagelsen af det ejermæssige tilsyn med Energinet og sektortilsynet har siden 2019 været organisatorisk adskilt i Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets departementet, som anbefalet i *Statens Ejerskabspolitik*¹. Jeg er enig i, at der ikke har foreligget klare beskrivelser af delingen mellem det ejermæssige tilsyn og sektortilsynet. Der er derfor igangsat et arbejde, der skal sikre en klar beskrivelse af opdelingen af disse tilsynsopgaver.

Jeg forventer på baggrund af de igangsatte tiltag i både Energinet og i Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, at der i 2022 vil være rettet op på de kritiserede forhold eller være iværksat de nødvendige tiltag, som skal sikre, at der rettes op på de kritiserede forhold hurtigst muligt herefter.

En kopi af denne redegørelse er sendt til Rigsrevisionen.

Med venlig hilsen

Dan Jørgensen

¹ I Statens Ejerskabspolitik afsnit 2.4 *Organiseringen af statens roller* fremgår der bl.a. følgende anbefaling om organisering af statens roller: "Ved placering af en ejerandel i et ministerium, som samtidig varetager myndighedsopgaver i forhold til det pågældende selskab, skal varetagelsen af statens ejerinteresser som hovedregel henlægges til dele af ministeriet, der ikke er direkte involveret i varetagelsen af myndighedsopgaverne."